

Gunlaug Ormstunges Saga:

Gunnlaugr Ormstunga Saga omhandler Gunnlaugr Ormstunga, som levede på Island, omkring år 1000, altså i vikingetiden.

Sagaen er formentlig nedskrevet omkring år 1200.

I uddraget bliver vi introduceret til Thorsten Egilsen og hans slægt. Thorsten har en drøm som bliver tydet af nordmanden Baard. Baard forudser at Thorsten vil få en smuk datter, som vil blive eftertragtet af flere mænd, men den forklaring godtager Thorsten ikke. Thorstens kone Jofrid bliver senere gravid med en pige, og det ønsker Thorsten ikke, så da Jofrid ikke nænner at sætte barnet ud, sender hun pigen over til gården Gilsbakke. Seks år senere vender den fagre datter tilbage til Thorstens Borg, og Gunlaug, søn af Illuge Hin Svarte fra gården Gilsbakke, forelsker sig i hende. Thorsten vil ikke lade Gunlaug ægte sin datter, så han sender Gunlaug på dannelsesrejse i tre år.

Kærlighedshistorien i Gunlaug Ormstunges Saga bruges til understrege slægtens betydning i vikingetiden. Helga og Gunlaugs ønsker har ingen betydning eller værdig sammenlignet med slægtens interesser. Accepterer man ikke slægtens normer og forventninger straffes det med (ofte voldsomme) konsekvenser.

Sagaen, den episke fortælling, viser vikingetidens værdier ved at vise problemstillinger som f.eks. at fattige familier kan føle sig nødsaget til at fravælge pigebørn, og det at det er almindeligt at slægtsoverhoveder arrangerer ægteskaber for deres efterkommere som en slags handelsvare.

Harpens Kraft

Denne tekst er en folkevis, en genre der opstod i Danmark omkring 1200-tallet, men de fleste folkeviser er først nedskrevet omkring 1550-1700.

Harpens Kraft handler om en ung brud som græder og er bange for at krydse en bro. Hendes gom udspørger hende om grunden. Han spørger om det er fordi de ikke er ligeværdige, eller om han ikke er rig nok, hvortil hun svarer nej. Den rigtige grund er, at hun er bange for at lide samme skæbne som sin søster, der faldt i vandet ved broen. Manden siger at hun ikke skal være bange, og så sender han en gruppe riddere med hende. Dog falder bruden alligevel i floden da hendes hest falder i sine guldsko, og ingen kan få hende op, før gommen spiller harpe, hvilket redder hans brud fra trolden i floden. Han dræber trolden, og bringer bruden i sikkerhed.

Denne folkevises kærlighedshistorie advarer mod at bringe frygt og tvivl med ind i et ligeværdigt ægteskab, da det vil have konsekvenser.

I Harpens Kraft ses det at individet har fået mere at sige når det kommer til beslutninger som ægteskab. Det er med møns egen vilje at hun gifter sig med manden. Det er også individets egne dæmoner der er fjenden, og som skal advare og opdrage på dem der hører folkevisen.

Sanct Hansaftens-Spil af Adam Oehlenschläger

Skuespillet er 1803, fra en tid hvor der blev indført pressezensur, hvilket bragte individets følelser og tanker i fokus, i forhold til slægt og politik.

Skuespillet sætter først scenen ved at præsentere omgivelserne på en uddybende måde der fremkalder en særlig følelse og stemning. Månen kigger frem, det er mørkt og stille, det er smukt men trist eller melankolsk.

Det næste stykke er replikker af en karakter, Ludvig. Ludvig sidder alene i skoven med sin harpe, og spiller en vemodig sang. Han tænker på den han elsker, og derefter over hvad livet ville være uden kærlighed, hvad stjernehimlen ville være uden 'elskovs skønne stjerne'. Det næste stykke består af replikker fra karakteren Maria, som sniger sig ud i mørket, ud i skoven. Det samme landskab som Ludvig var befyndt sig i beskrives, og til sidst i afsnittet afsløres det da også at de to elskere mødes.

Det næste afsnit hedder 'Hymne' hvilket er et hyldesdigt, eller en lovprisning af religiøs oprindelse. Hymne-afsnittet fortæller om de to elskeres møde, og om hvordan stjernerne omslyngede dem, og hele naturen smeltede sammen i harmoni da de omfavnede hinanden.

I tekster fra romantikken er kærligheden storslået og magisk. Uden kærlighed er man ikke rigtigt levende, men når man elsker er man forbundet med Gud, men også med naturen som i romantikken blev betragtet som en levende ting, med Gud til stede i hver organisme.

Foran Alteret af Herman Bang

Denne novelle er fra 1880, ti år inde i Det Moderne Gennembrud. I denne tid bristede romantikkens illusion om det perfekte land og den perfekte og himmelske kærlighed.

Et brudepar står foran alteret i kirken, og novellen tager primært sted fra brudens synspunkt. Den giver os indblik i brudens tanker og bekymringer om ægteskabet, og om resten af sit liv. Jo længere vielsen skrider frem, des mere ulykkelig bliver bruden. Hun gifter sig kun med manden for at redde sin slægt, da mandens familie er rig. Han er tilfreds med sit parti, for pigen er ung og smuk. Bruden ser derimod ægteskabet som et fængsel, og slutningen på hendes drømme om kærlighed.

I novellen fremstilles ulemperne ved det arrangerede ægteskab, som står i stor kontrast til romantikkens idealer om ægte kærlighed, og de bristede drømme og tabte håb kommer i fokus.

Det moderne gennembrud var også den tid hvori udstødte grupper fik noget at sige, og i denne novelle får vi kvindens mening om kærlighed, som tidligere var overflødig.